

1. УЛ. „ВАЦЛАВ СТРИБЪРНИ“ - от о.т. 66, о.т.67, о.т.1, о.т.НК, о.т.СК, о.т.КК до о.т. на бул. „Цариградско шосе“

Вацлав Стрибърни (на чешки: *Václav Stribrný*) е чешко-български ботаник, учител и градинар. Основоположник на южнобългарското овощарство, зеленчукопроизводство, пчеларство и паркоустройство. Той въвежда културата на ягодите и аспержите в България.

Роден на 15 април 1853 г. в Лидице, Австрийска империя
Починал на 28 юни 1933 г. в София, Царство България

Вацлав Стрибърни посещава вечерните и празничните курсове по общообразователни предмети при Индустриалното училище в Прага, както и празничните специални курсове по ботаника в университетската ботаническа градина при проф. Августин Карел в Прага. През 1881 г. завършва с отличен успех Помологическия институт в Троя, след което в продължение на три години е помощник-градинар при проф. Бенедикт Заезел. През 1883 г. е поканен от Директората на Източна Румелия за учител в Земеделското училище в Садово, където работи в продължение на 37 години.

В периода 1889 – 1904 г. обикаля околностите на Садово и Пловдив, северните склонове на Родопите в района на Асеновград, Добростан, Пещера, Тополовград, Бесепарските ридове, както и районите на Чирпан, Хасково, Пазарджик, Харманли в Горнотракийската низина, Черноморското крайбрежие – от Варна до Каварна, Средна гора – в района на Стара Загора и Свежен, Стара планина – при Калофер, Рила – в района на връх Мусала и Елени връх. По време на тези пътувания събира стотици видове растения, които изпраща на Йосиф Веленовски за определяне и публикуване. Голяма част от растенията са нови за България, а над 100 вида са нови за науката – 31 вида от тях са си запазили таксономият, 27 са с променен ранг, а 45 са преминали в синонимиката. Растителните видове, които са открити от Вацлав Стрибърни и са описани от Йосиф Веленовски, и са запазили таксономичната си стойност са: *Achillea thracica*, *Alyssum stribrnyi*, *Alcana stribrnyi*, *Barbarea longirostris*, *Bromus squarosus* var. *multiflorus*, *Buglossoides glandulosa*, *Carduus rhodopaeus*, *Campanula moesiaca*, *Centaurea inermis*, *Cerastium semidencandrum* var. *rotundifolia*, *Fritillaria stribrnyi*, *Genista depressa* subsp. *moesica*, *Koeleria gracilis* var. *obscura*, *Koeleria gracilis* var. *elatior*, *Lavatera thuringiaca* var. *bulgarica*, *Merendera rhodopaea*, *Myosotis aspera*, *Muscari pyramydatum*, *Nepeta cataria* var. *rhodopaea*, *Onosma rhodopaea*, *Satureja rumelica*, *Trifolium alpestre* var. *angustum*, *Trifolium lappaceum* subsp. *adranopolitanum*, *Trifolium medium* subsp. *skorpili*, *Trifolium scabrum* subsp. *turcicum*, *Thymus moesiacus*, *Thymus rhodopaea*, *Valerianella coronata* var. *stribrnyi*, *Verbascum nobile* и *Verbascum thracicum*

Йосиф Веленовски дава името на Стрибърни на 15 нови за науката растения: *Alcana stribrnyi*, *Alyssum stribrnyi*, *Anthemis stribrnyi*, *Astragalus stribrnyi*, *Bromus stribrnyi*, *Centaurea stribrnyi*, *Crepis stribrnyi*, *Carex vulpina* subsp. *stribrnyi*, *Dianthus stribrnyi*, *Fritillaria stribrnyi*, *Potentilla taurica* var. *stribrnyi*, *Saxifraga porophylla* var. *stribrnyi*, *Sedum stribrnyi*, *Thymus stribrnyi*, *Valerianella coronata* var. *stribrnyi*.

Негови хербарии се съхраняват в Ботаническият институт на Карловия университет в Прага, в Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките, в Катедрата по ботаника към Биологическия факултет на Софийския университет, в Аграрния университет в Пловдив.

На 1 май 1933 г. за големите му заслуги към българската ботаника е избран за почетен член на Българското ботаническо дружество. През същата година е избран и за почетен член на Българска академия на науките.

2. УЛ. “ ДИМИТЪР ПЕШЕВ“ - от о.т. 26, о.т.27 до о.т. 29

Димитър Йосифов Пешев е български политик, известен със своята роля за спасяването на българските евреи. Пешев е почетен гражданин на Израел, а през 1997 г. получава посмъртно най-високия български орден „Стара планина“. Удостоен е със званието „почетен гражданин на Кюстендил“ през 1997 г.

Роден на 13/25 юни 1894 г. в Кюстендил, Княжество България
Починал на 20 февруари 1973 г. в София, Народна република България

През 1915 г. започва да учи право в Софийския университет „Свети Климент Охридски“. Прекъсва образованието си, за да участва в Първата световна война. След войната завършва университета и работи като съдия в Пловдив и София, по-късно като прокурор, а от 1932 г. е адвокат. По това време участва в Управителния съвет на Българския туристически съюз и на основаната през 1934 г. Банка „Български кредит“.

През 1935 г. Димитър Пешев става министър на правосъдието в първия кабинет на Георги Къосеиванов (1935 – 1936 г.). През 1938 г. е избран за подпредседател на XXIV Обикновено Народно събрание, първото след Деветнадесетомайския преврат.

От 1940 г. отново е подпредседател на XXV Обикновено Народно събрание. Гласува за приемането на антисемитския Закон за защита на нацията и лично председателства заседанието с което е приет на 19 ноември на 1940 г.

След подписването на Споразумението Белев-Данекер научава от делегация на свои съграждани от Кюстендил, че съгласно подписаната тайна спогодба с Третия Райх близо 50 хиляди евреи от старите предели на България ще бъдат депортирани в Германия във връзка с т.нар. „Окончателно решение на еврейския въпрос“ (8 март 1943 г.). Кюстендилската делегация е съставена от депутатата Петър Михалев, търговеца Асен Суичмезов, учителя Владимир Куртев и адвоката Иван Момчилов. На 17 март Пешев инициира остро протестно писмо до министър-председателя Богдан Филев против депортацията, което е подписано от общо 43 народни представители. Заради това на 26 март е свален от поста си, но безпрецедентният факт, че парламентът дискутира тайните планове за депортацията на българските евреи, допринася за тяхното осуетяване.

Въпреки приноса на Димитър Пешев, през 1945 г. Народният съд го осъжда на 15 години затвор – „за фашистка дейност и антисемитизъм“. След застъпничеството на евреи, имащи влияние в правителството, доминирано от Българската комунистическа партия, е освободен след 13 месеца.

Освен с почетното гражданство на Кюстендил и Израел, делото на Димитър Пешев е почетено с дърво на негово име в Гората на праведниците в Ерусалим.

На 25 януари 2000 г., по инициатива на българската делегация в ПАСЕ, в сградата на Съвета на Европа в Страсбург, наред с бюстовете на основателите на Обединена Европа, е поставен негов бюст – дар от Българското народно събрание – изработен от известния български скулптор Иван Минеков, а Международната фондация „Раул Валенберг“ изсича медал с неговия лик.

През 2000 г. в София е учредена фондация на името на Димитър Пешев. Съгласно нейния устав, председател на фондацията би трябвало да бъде председателят на българското Народно събрание.

Пешев рид на остров Ливингстън в Южните Шетландски острови, Антарктика е наименуван в чест на Димитър Пешев.

3. УЛ. “ДОРА ГАБЕ“ - от о.т. 272 до о.т. 273

Дора Петрова Габе (с рождено име: **Изидора Пейсах**) е българска поетеса от еврейски произход.

Родена на 16 август 1888 в с. Харманлък, днес Дъбовик, Добричка област
Починала на 16 ноември 1983 в София

Дъщеря е на Петър Габе, преселник от Русия, публицист и общественик. Завършва гимназия във Варна, записва естествени науки в Софийския университет (1904) и следва френска филология в Женева и Гренобъл (1905 – 1906). Учителка по френски език в Добрич (1907).

От 1911 до 1932 г. пребивава многократно (със съпруга си проф. Боян Пенев и самостоятелно, във връзка с преводаческата си дейност) в чужбина: Полша, Германия, Швейцария, Австрия, Чехия, Франция, Великобритания. През 20-те и 30-те години изнася в България и зад граница сказки по проблеми на българската литература и за съдбата на Добруджа. През 1925 г. Министерството на народната просвета ѝ възлага да редактира (съвместно със С. Андреев) библ. поредица „Библиотека за най-малките“. По-късно е редактор (1939 – 1941) на детското списание „Прозорче“.

Дора Габе е сред учредителите на Българо-полския комитет (1922), на Българския ПЕН-клуб (1927) и негова дългогодишна председателка. Съветничка по културните въпроси в Българското посолство във Варшава (1947 – 1950), представителка на България в международните конгреси на ПЕН-клубовете, в международното сътрудничество.

През 1968 г. е удостоена със званието „Почетен гражданин на град Толбухин“.

Истинският ѝ творчески дебют са стихотворните цикли, поместени в списанията „Мисъл“, „Демократически преглед“ и „Ново общество“ през 1905 – 1906 г.

От началото на второто десетилетие до края на 30-те години обнародва поезия за възрастни и деца, пътеписи, разкази, есеистична проза, импресии, отзиви за театрални статии по въпроси на чуждестранната и българската литература, спомени за поети и писатели в списанията „Съвременна мисъл“, „Златорог“, „Полско-български преглед“, „Демократически преглед“, „Листопад“, „Добруджански преглед“, „Изкуство и критика“ и др., във вестниците „Слово“, „Епоха“, „Вестник на жената“, „Свободна реч“, „Зора“, „Женски глас“, „Мисъл“, „Съвременник“, „Вестник на вестниците“, „Дневник“, „Заря“ и др., в детските периодични издания „Светулка“, „Детска радост“, „Детски свят“, „Другарче“, „Детски живот“, „Росица“, „Славейче“, „Весела дружина“, „Прозорче“ и др.

След 1944 г. публикува в литературния и периодичния печат, в детските списания „Славейче“, „Дружинка“, „Деца, изкуство, книги“ и др.

Дора Габе разгръща дарованието си и в областта на детската литература. Дебютира в „Златна книга на нашите деца“ на Александър Божинов през 1921 г. Книгите ѝ за деца от 20-те до 60-те години са настолно четиво на няколко поколения български деца, принадлежат към класиката на детското литературно наследство. Особено място в творчеството на Дора Габе за деца (осъществено и в прозаични жанрови форми) заемат мемоарните импресии, събрани в книжката „Някога“.

От 1917 до края на живота си Дора Габе развива активна преводаческа дейност. Превежда от полски, чешки, руски, френски, гръцки.

Отличия и награди

- 27 август 1927 г. – Златен кръст за заслуги (Полша)
- 20 април 1929 г. – почетна грамота от Всемирния съвет на мира
- 30 декември 1946 г. – орден „9 септември 1944“, III степен
- 1 октомври 1963 г. – награда на Съюза на българските писатели за стихотворението ѝ „Родина“
- 21 май 1966 г. – удостоена е със званието „Заслужил деятел на културата“, в областта на поезията
- 28 август 1968 г. – удостоена е с орден „Георги Димитров“ по случай 80-годишнината от рождението ѝ
- 23 май 1969 г. – удостоена е със званието „Народен деятел на културата“
- 16 юни 1972 г. – почетна грамота от централния съюз на професионалните съюзи за повестта „Майка Парашкева“
- 9 юли 1975 г. – удостоена е с литературната награда „Иван Вазов“ от Общинския народен съвет в Пловдив за стихосбирката „Сгъстена тишина“
- 16 юни 1978 г. – удостоена е със званието „Лауреат на Димитровска награда“ за стихосбирките „Почакай слънце“, „Глъбини“ и „Сгъстена тишина“
- 25 август 1978 г. – удостоена със званието „Герой на социалистическия труд“ по случай 90-годишнината от рождението ѝ
- 25 декември 1978 г. – удостоена е с почетния знак на София, I степен
- юни 1979 г. – специална награда от Съюза на българските композитори за стихотворението-песен „Вироглавка“
- април 1979 г. – отличена е с награда „Петко Рачов Славейков“ за литературното ѝ творчество свързано с децата и българското училище

4. УЛ. „Д-Р СТАМЕН ГРИГОРОВ“ - от о.т. 321, о.т.322, о.т.НК, о.т.СК, о.т. КК до о.т. 334

Д-р Стамен Гигов Григоров е български микробиолог и лекар. Той е първият учен, описал бактерията *Lactobacillus delbureckii subsp. bulgaricus* – микроорганизъм, предизвикващ образуване на кисело мляко.

Роден на 27 октомври 1878 г. в Студен извор, България
Починал на 27 октомври 1945 г. в София, България

Завършва гимназия в София. Следва „Естествени науки“ в Монпелие.

Прави докторантура по медицина в Женевския университет. Дисертацията му е на тема „Принос към патогенезиса на апендицита“. Отличена е със специална награда на университета.

Работи в Женевския университет като асистент на проф. Леон Масол, професор по бактериология. Той оценява ерудицията на младия българин и го насочва в научните му занимания, осигурява му достъп до модерни лаборатории, в които да изследва киселото мляко, изпращано от съпругата му Даринка от България.

През 1905г. д-р Стамен Григоров за пръв път описва млечнокиселия микроорганизъм, който предизвиква ферментацията, необходима за получаване на българско кисело мляко. Първоначално описва млечнокиселата пръчица като „Бацил А“. По-късно микроорганизмът е наречен „Лактобацилус булгарикус“, в чест на родината на неговия первооткривател. Днес официалното име на този микроорганизъм е „*Lactobacillus delbureckii subsp. bulgaricus Grigoroff 1905*“.

Публикацията в престижното швейцарско медицинско списание „Revue Medicale de la Suisse Romande“ заслужено предизвиква интереса на целия световен научен елит. Д-р Стамен Григоров докладва своите резултати в Пастьоровия институт по микробиология в Париж. Ръководството на института възлага на руския учен Иля Мечников – бъдещ лауреат на Нобелова награда за физиология или медицина, да потвърди докладваните данни. Мечников потвърждава резултатите на д-р Григоров и въз основа на тях изгражда своята теория за стареенето.

5. УЛ. „ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА“ - от о.т. 270, о.т. НК, о.т. СК, о.т. КК, о.т.273 до о.т. 274

Елисавета Багряна (псевдоним на **Елисавета Любомирова Белчева**, известна сред приятели като **Лиза Багряна**) е българска поетеса, автор на детски книги и преводач

Родена на 29 април (16 април стар стил) 1893 г. в София
Починала на 23 март 1991 г. в София

В периода 1907 – 1908 г. живее със семейството си в Търново, където пише първите си стихове. Завършва гимназиалното си образование в София през 1910 г., след което в продължение на една година работи като учителка в село Афтане (днес Недялско). Там тя получава и своите преки впечатления от живота на българското село и селската жена.

През 1911 – 1915 г. Елисавета Багряна учи славянска филология в Софийския университет. През този период се запознава с писателите Георги Райчев, Константин Константинов, Димчо Дебелянов, Димитър Подвързачов, Христо Ясенев и Йордан Йовков. През 1915 г. в списание „Съвременна мисъл“ за пръв път са отпечатани две нейни стихотворения – „Вечерна песен“ и „Защо“. В периода 1915 – 1919 г. работи като гимназиална учителка във Враца и Кюстендил.

През 1921 г. се връща в София и се включва в литературния живот. Сътрудничи във „Вестник на жената“, в „Лик“, в списанията „Съвременник“, „Златорог“ и други. Утвърждава се като поет с издаването на първата си книга „Вечната и святата“ (1927).

След преврата от 19 май 1934 г. постепенно става близка до двореца. Името ѝ се свързва с делото от 1942 г. срещу Никола Вапцаров, на което е призована като свидетел. Заради неубедителния начин, по който свидетелства в полза на поета, на Багряна дори се приписва част от вината за потвърждението на смъртната присъда на Вапцаров.

В следващите години сътрудничи на в. „Литературен фронт“, на списанията „Изкуство“, „Септември“, „Пламък“ и др.

От 1952 г. е член на редакционната колегия на списание „Септември“.

През 1919 г. се омъжва за капитан Иван Шапкарев. От брака им се ражда син – Любомир. През 1925 г. се запознава с Боян Пенев – литературен историк и литературовед. Под негово влияние Багряна започва да пише със свободен стих и ритъм.

Стильт на Елисавета Багряна е съчетание между народнопесенната фолклорна лексика и модерно поетични средства – съчетание между традиция и модерност.

Публикува под псевдонимите Елизабета Б., Елисавета Бленова, Ничия Долче, Микаела и Багряна.

Стиховете на Елисавета Багряна са преведени на 30 езика и издадени във Франция, Чехословакия, Югославия, СССР, Румъния, Италия, Швеция, Полша и др.

Стихосбирки

- Вечната и святата (1927)
- Търкулната годинка (1931)
- Звезда на моряка (1931)
- Сърце човешко (1936)
- Пет звезди (1953)
- От бряг до бряг (1963)
- Контрапункти (1972)

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА НОВИ УЛИЦИ
В РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

- Светлосенки (1977)
- На брега на времето (1983)
- „Елисавета Багряна“ (1973) (реж. Велко Йорданов) - документален филм за Елисавета Багряна

Тя е носителка на златен медал на Международната асоциация на поетите в Рим (1969). Удостоена е със званието „Герой на Народна република България“ през 1983 г.

През 1943, 1944 и 1945 г. е предложена от Стефан Младенов за Нобелова награда за литература.

6. УЛ. „ПЕТЪР ДИМКОВ“ - от 48, о.т.КК, о.т.СК,о.т.НК, о.т.49, о.т.50, о.т.51 до о.т.52

Петър Иванов Димков е български офицер (полковник), по-късно народен лечител и родоначалник на ирисовата диагностика в България.

Рроден на 19 декември 1886 г. в гр.София.

Починал на 4 октомври 1981 г. в гр.София.

Баща му Иван Хаджидимов е свещеник от Горно Броди, който е син на Димко Хаджииванов и брат на Димо Хаджидимов. Майка му Екатерина Димкова е известна народна лечителка също от Горно Броди, сестра на Никола Димков, която му диктува рецепти за билколечение и от ранна възраст го запознава с народната медицина. Веднага след създаването на Княжество България през 1878 година, осем години преди да се роди синът им Петър, семейството емигрира в София.

През 1899 г. заминава за Петербург, където завършва Военна академия. Неговата дъщеря Лили Димкова споделя, че там се запознава с трудовете на Лев Толстой, които стават основа на миогледа му. През време на ученето си, успоредно посещавал и лекции по медицина в Медицинския университет. Интересувал се е също от хомеопатия, посещавал лекции, беседи по Тибетска медицина. Там намерил и първите книги за ирисова диагностика на доктор Пекчели, която изключително много го заинтересувала и става след това негов начин за диагностициране. Запознал се и с книгата на М. Платен за природосъобразен живот и лекуване, която става негова настолна книга.

През 1909 г. е назначен като подпоручик в Драгомански полк в Цариброд. Участва в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война и бива раняван многократно.

След войните се установява като военнослужещ в София. Започва дейността си на народен лечител. През 1920 сключва брак. През 1925 служи в Бургас, където се включва в настаняването на тракийските бежанци. През 1927 служи в Свищов. От 1929 г. служи в 6-и пехотен търновски полк, а от следващата година е на служба в 1-ви пехотен софийски полк. По негова инициатива е прокаран казармен и градски водопровод. През 1931 г. е произведен в чин полковник и назначен за началник-щаб на 8-а пехотна тунджанска дивизия. Назначен е за командир на 10-та Родопска дружина. Поставя началото на първия билков магазин в Асеновград. През 1933 г. е назначен за командир на 21-ва пехотна дружина, същата година спасява от разрушаване родната къща на Васил Левски и ръководи нейното възстановяване. През 1934 г. е назначен за помощник командир на 4-а пехотна преславска дивизия. По-късно е на служба във Варна, където се включва активно в дейността на Военния съюз, организира Деветнадесетомайския преврат през 1934 г.[1] Във Варна ръководи изграждането на Аспаруховия вал, построяването на Арката на VIII Приморски полк и построяването на парка-мавзолей „Владислав Варненчик“. През 1935 г. е назначен за помощник-командир на 3-та пехотна балканска дивизия.

През 1936 г. е преждевременно приведен в запаса поради републиканските си убеждения. Последват дълги години на мизерия за Димков, съпругата му Мария и трите им деца – Любомир, Лили и Владимир. Това му дава възможност да се отдаде на друго значимо обществено дело – билколечението и народната медицина. Димков вярва, че

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА НОВИ УЛИЦИ
В РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

трябва да се лекува не само тялото, но и душата на човека и че няма nelечима болест. Привърженик е на идеите на Петър Дънов. Лекува всичките си пациенти безплатно.

Публикувано е тритомно издание на Петър Димков „Българска народна медицина“ (1977, 1991, 1993, 2008), което включва рецепти и съвети за природолечение и природосъобразен живот – хигиена, хранене, козметика, билколечение и духовни практики. То е наследник на основния му труд „Наръчникъ по природно лѣкуване и живѣне“, издаден в три тома четири пъти в периода 1926 – 1939.

Последовател на Петър Дънов, участвал в събирания на Бялото братство. През периода 1944 – 1990 книгите му са забранени от политическата цензура. След 1990 г. делото му отново добива популярност.

През 1981 г. режисьорът Михаил Венков прави документалния филм „Срещи с Петър Димков“.

През 2007 г. режисьорът Стилиян Иванов прави филма „Лечителят“ по книгата на Лили Димкова „Петър Димков – Моят баща“.

Ледник на остров Брабант в Антарктика е наименуван на името на Петър Димков.

Военни звания

- Подпоручик (22 септември 1909)
- Поручик (22 септември 1912)
- Капитан (1 октомври 1915)
- Майор (1 април 1919)
- Подполковник (15 октомври 1925)
- Полковник (6 май 1931)

7. УЛ. “ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ ЛОЗАНОВ“ - от о.т. 336, о.т.335, о.т.334, о.т.333 до о.т. 341

Проф. д-р Георги Кирилов Лозанов, д.м.н. (1926 – 2012) е български учен, психиатър, невролог, психолог и педагог, създател на сугестологията, сугестопедията и интегралната психотерапия.

Роден е на 22 юли 1926 г. в София

Починал на 6 май 2012 г. в Сливен

Завършва гимназия като първи по успех, учи шест години медицина в Медицински университет – София (тогава Медицинска академия, дипломира се през 1952 г.) и веднага след това три години специализира психиатрия и неврология, като се насочва главно към психотерапията. Подготвя дисертация в БАН и получава специализация по физиология на мозъка. Едновременно с това следва в Софийския университет второ висше образование по педагогика и психология (дипломира се през 1963 г.). Междувременно завършва първите си експерименти по сугестопедия и в тази област защитава дисертация за доктор на науките през 1972 г. През 1981 г. му е присъдено звание старши научен сътрудник I ст.

По време на специализацията си и след това, общо пет години (1952 – 1957) работи в най-големите психиатрични болници в страната (Бяла и Курило), като последните две години е директор на болницата в Курило. Работи девет години (1957 – 1963) в Градския психоневрологичен диспансер – София, психиатрия с приходящо болни и две години (1963 – 1965) в института за следдипломна квалификация ИСУЛ, където обучава лекари по психотерапия. Едновременно с тези дейности, извън работното си време провежда експериментална работа в БАН върху функциите на мозъка.

През 1965 г. Лозанов прилага сугестивна, нехипнотична анестезия по време на коремна хирургическа операция. Касае се за 50-годишен пациент с голяма ингвинална херния, който има опасения за сърцето си, ако се използва медикаментозна наркоза. В продължение на 20 дни преди операцията болният е подготвян психически чрез убеждаващи и сугестиращи разговори за безболезненото ѝ протичане, минимална кръвозагуба и съкратен след-оперативен период. Той е знаел през цялото време, че няма да бъде опериран с медикаментозна наркоза, нито с хипноза.

От оперативния протокол става ясно, че операцията е започнала на 24 август 1965 г. в 9:00 ч. и е продължила 50 минути. Оператор е д-р Иван Калъпов, асистира д-р Веселин Танев, оперативна сестра: Елисавета Виденова, упойка: сугестивна локална анестезия. Д-р Лозанов чрез словесен контакт поддържа упойката. Пациентът разговаря, отговаря адекватно и е в пълно съзнание. След почистване на оперативното поле е направено предварително одраскване със скалпел за проверка на обезболяването, болният не реагира. След това е направен типичният кожен разрез в дясната слабина с дължина 12 см. Кървенето е като при новокаин. Описани са и останалите хирургически манипулации. Прави впечатление, че към края на операцията болният е почувствал остра болка, ето защо, за да не се травмира и с допълнителна сугестивна цел по механизмите на „плацебо“ е поставен 12 куб. см. 0,5% новокаин. В края на операцията пациентът се усмихва и се чувства отлично. След-оперативният период е преминал без абсолютно никакви болки.

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА НОВИ УЛИЦИ В РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Конците са свалени пет дни след операцията, раната е в отлично състояние, оздравителният процес върви ускорено.

Според Лозанов извършената операция с внушение в будно състояние можем да приемем, че е преминала успешно, тъй като в продължение на 50 минути само за около 2 минути се е появила болка – и то на места, на които се появява болка и при обикновена медикаментозна анестезия. Извършената операция доказва, че внушението в будно съзнание при хирургически интервенции може да бъде равно по сила на внушението в хипноза. Операцията е документирана на филм и е докладвана на Международен психосоматичен конгрес в Рим през септември 1967 г.

От средата на 60-те години на XX век д-р Лозанов започва експериментирането и разработването на една здравно-учебна система, сугестопедия, базирана на теорията за внушението. Чрез хармонизиране на учебния процес се десугестират – освобождават участниците в него от наложените социални исторически норми за ограничените възможности на човешкия мозък/ум и едновременно с това се сугестира – стимулира цялата личност – и интересите, и възприятията, и интелектуалната активност, и мотивацията, и креативността и се постига един благоприятен психохигиенен, психотерапевтичен ефект.

Постигнатите резултати са докладвани и на Международната седмица по Психосоматика в Рим през 1967 г.

Сугестопедията е проучена и от работна група на ЮНЕСКО през 1978 г. .

Най-разпространена в целия свят е сугестопедичната методика за обучение по чужди езици.

През 1966 г. на Държавния научноизследователски институт по сугестология е възложено да изследва феномена Ванга. През следващите пет години в него са извършени анкетни проучвания на 7000 човека, които са посетили Ванга. Резултатите са показали, че на 70% от хората тя е познала миналото, настоящето и бъдещето.

През 1967 г. д-р Лозанов достига до схващането за единен лечебен механизъм, който обуславя ефекта на повечето психолечебни методи (отрегиране, анализ, внушение в будно състояние и в хипноза, убеждение и превъзпитание). Въз основа на това той разработва т.нар. „интегрална психотерапия“, при която се използват максимално възможностите на много от съществуващите психотерапевтични методики, които според него имат и обща сугестивна база.

Постигнатите резултати са докладвани на Международната седмица по Психосоматика в Рим през 1967 г. и на Международния конгрес по Групова Психотерапия във Виена през 1968 г.

8. УЛ. „ПРОФ. Д-Р ДИМИТЪР ПАСКОВ“ - от о.т. 253 до о.т. 254

Димитър Спасов Пасков е български лекар фармаколог, един от основоположниците на българската експериментална фармакология

Роден на 18 октомври 1914 г. Горно Броди, Гърция, Османска империя
Починал на 24 април 1986 г. в България

Димитър Пасков специализира в Русия. През 1959 година Пасков успешно защитава докторат, а през 1961 г. става професор. Две години по-късно ръководи катедрата по фармакология при Висшия медицински институт в София, която оглавява до 1977 година.

През 1959 година Димитър Пасков екстрахира антихолинестеразната съставка от листата и цветовете на блатното кокиче – алкалоид, който наричат галантамин. Изолирана в чист вид, тази съставка получава името Нивалин. Откритието на свойствата на блатното кокиче става случайно, когато докторът забелязва подобрение у момиче, болно от детски паралич, което без да иска изпива водата от чашка с кокичета, която родителите и са оставили на масата до леглото.

Професор Пасков е автор на повече от 120 труда в областта на фармакологията, както и на учебник за студенти и медици. Признат е за един от основоположниците на съвременната българска експериментална фармакология.

Нивалин

Нивалинът намира особено приложение в неврологията при лечението на полиомиелита. Лекувани са деца, преболедували детски паралич, с остатъчни явления, тоест отсъствие на активни движения. Препаратът показва изключително добри резултати – рязко подобрение на двигателните функции, отзвучаване на пораженията на лицеви нерв.

Нивалинът намира успешно приложение и при прогресивната мускулна дистрофия, миастения, миопатии, родови парализи у новородени. Това е препарат, който има голям терапевтичен диапазон.

Днес препаратът се прилага в различни области на медицината: в анестезиологията; в хирургията — за лечение на следоперативни парези на червата и пикочния мехур; в психиатрията за лечение на дефицит в умственото развитие; във физиотерапията — за лечение на ангионеврози, неврити, невродермити и др.

Името на д-р Димитър Пасков се свързва с 20 изобретения и оригинални лекарствени форми. Той е носител на Международната награда за наука „Еньо“ през 1961 година.

9. УЛ. “ПРОФ. Д-Р ИВАН МИТЕВ“ - от о.т. НК на ул. “Войвода Руси Славов“, о.т. СК, о.т. КК, о.т. НК, о.т. СК, о.т.КК, о.т. 233 до о.т.234

Проф. д-р Иван Иванов Митев е български педиатър-кардиоревматолог и откривател на шестия сърдечен тон, наречен „тон на Митев“.

Роден на 4 октомври 1924 г. в село Крушовица, област Враца
Починал на 15 април 2006 година

Иван Митев се ражда на 4 октомври 1924 г. в село Крушовица, област Враца.

Включва се като доброволец в Българската армия и участва в боевете във Втората световна война.

Завършва медицина в София с отличен успех.

Разпределен е на работа като инспектор по майчинство и детство при Окръжния здравен отдел в гр. Русе. От 1953г. до 1960г. е началник на този отдел. Фокусът на вниманието е насочено към предоставяне на качествено здравеопазване, строеж на нова областна болница в Русе и снижаване на детската смърт в региона, особено в Лудогорието.

От 1960г. проф. Митев работи в Научния институт по педиатрия (НИП). Тук той преминава цялата йерархична стълба – от научен сътрудник през доцент, професор, ръководител клиника, зам.-директор и директор.

Той ръководи НИП от края на 1984г. до 1989г., като в него работят повече от 700 човека, а леглата са повече от 600. Негова заслуга е построяване на сградата на поликлиниката към Университетската педиатрична болница, която е основен наследник на бившия НИП.

Съществен е приноса на проф. Митев за развитие на Клиниката по ревмокардиология.

Неговите научни интереси са в областта на профилактиката, диагностиката, лечението и рехабилитацията на ревмокардиологичните заболявания, и по-специално към безкръвната функционална диагностика на сърдечно-съдовите заболявания.

Има над 50 научни публикации, включително и в чуждестранни научни списания.

Един от най-активните автори по проблемите на социалната педиатрия.

Откритието, направено от проф. д-р Иван Митев е направено в област, която преди 20-30 години се е изследвала много интензивно.

В миналото, когато не е имало възможност да се проникне директно в сърцето, да се инжектира контрастна материя и да се визуализират предсърдията, камерите и коронарните артерии, изключително много се е разчитало на информацията, която се получава от сърдечните тонове.

Сърдечните тонове винаги са били една от най-изследваните области в медицината. Те са проучвани още от времето на Хипократ и интересът към тях се дължи до голяма степен на факта, че с просто ухо човек може да чуе първи и втори сърдечен тон.

С помощта на стетоскоп може да се чуе трети сърдечен тон, в някои случаи и четвърти. Петият сърдечен тон е открит през 1951г. от френският кардиолог Карло. Този сърдечен тон не може да се чуе със стетоскоп и се регистрира единствено с помощта на фонокардиография.

Шестият сърдечен тон е единственият, който е открит по време на систолата. Той е нискочестотен и също не може да се улови по друг начин, освен чрез фонокардиограф, който регистрира сърдечните тонове. Фонокардиографът е бил широко използван десетилетия наред, но в момента е изместен от инвазивната кардиология.

През 1972 г. проф. Иван Митев забелязва наличието на особен тон, намиращ се в систолата, между първи и втори сърдечен тон. Интересното е, че ежегодно се правят милиони

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА НОВИ УЛИЦИ В РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

фонокардиографии в целия свят. Резултатите се разчитат от милиони лекари, доценти и професори, но на никой до този момент не му е направило впечатление, че това е отделен тон.

В негова чест е издадена единствената по рода си марка в света, свързана с кардиологията, наречена „VI тон“, за което има Диплом за научно откритие № 2 с приоритет от 23.07.1973 г. Откритието му е признато през 1980г.

Немалка е заслугата на проф.Митев за подготовката на няколко поколения български лекари и за квалификацията на кадрите в областта на педиатрията, и особено в детската ревмокардиология.

Проф. д-р Иван Митев е бил дълги години национален консултант по педиатрия, председател на Софийския клон на педиатричната асоциация, член на редколегията на сп."Педиатрия".

Награден и с почетен знак на Медицински университет-София за големи заслуги в развитието на българското медицинско образование, наука и практика, а също и с почетен знак на Българската педиатрична асоциация за цялостен принос на педиатрията и детското здравеопазване.

10. УЛ. „САВА ДОБРОПЛОДНИ“ - от о.т. 186, о.т.187, о.т.188, о.т. 189 до о.т. 191

Сава Хаджилиев – Доброплодни е сред видните български просветни и културни дейци, които оформят началните прояви на Българското национално възраждане, български книжовник, театрален деец, общественик и учител.

Роден на 3 (15) декември 1820 г. в гр. Сливен
Починал на 19 април 1894 г. в гр.София

Сава Доброплодни получава своето образование във Великата народна школа в Цариград, Куручешме. В гръцки учебни заведения се подготвят много образовани българи от онзи период, което до голяма степен е в унисон с елинофилството, характерно за началните етапи на българското учебно дело и народна просвета. Именно Доброплодни обаче, наред с други образовани българи, е сред онези, които оформят облика на българската култура и просвета, в която националното е на предна позиция в противовес на гръцкото влияние.

Сава Доброплодни учителства в Котел и Шумен, където развива педагогическите си възможности. Превръща местното класно училище в Преславско-Шуменска прогимназия, в която се преподават много на брой и разнообразни учебни предмети. Той е сред първите и най-изтъкнати учебникари от онзи период.

Сред най-изтъкнатите ученици на Доброплодни в Шумен са Васил Друмев, Илия Блъсков, В. Д. Стоянов и Добри Войников. Има голямо влияние върху тях и развива у тях интерес към литературата и театралното изкуство.

Това е така, защото самият той превежда на български език и пише пиеси, които представляват началната фаза на развитие на българската драматургия, която по-късно е развита от неговите последователи и ученици.

Доброплодни се запознава с театъра в Сремски Карловци. На 15 август 1856 г. осъществява представянето на първата драматургична творба в България – побългарената комедия (по гръцкия писател Милтиадис Хурмузис) „Михал Мишккод“, с която поставя началото на българския театър.

Привлечен от Българската екзархия, заминава за Прилеп, тогава в Османската империя. Сава Доброплодни е сред първите учители в новоосновеното Прилепско българско духовно училище след откриването му в учебната 1884/1885 година. Семинарията в Прилеп просъществува само една година, тъй като е затворена след клевети и протести от Цариградската патриаршия, заради което семинарията е преместена в Одрин, а след това в Цариград.

11. УЛ. „ЦВЕТАН РАДОСЛАВОВ“ - от о.т. 25, о.т.26, о.т.31 до о.т. 32

Цветан Радославов – български учител, доктор на философските науки и създател на българския химн.

Роден на 19 април 1863 г. в гр.Свищов, Османска империя
Починал през 1931 г. в гр.София, България

Майка му е дъщеря на възрожденския книгоиздател и просветен деец Христати Павлович и сестра на живописеца Николай Павлович, но израства в семейството на търговеца Цвятко Радославов, който осиновява и сина ѝ Цветан. Радославов се изучава най-напред при Емануил Васкидович и расте в обкръжението на видни свищовлии като Иван Шишманов и Алеко Константинов. След завършване на Априловската гимназия в Габрово той прекарва няколко години като студент по история и славистика във Виена, а през 1897 г. защитава докторска титла по философия в Лайпциг, Германия. Между 1888 и 1893 г. е гимназиален учител в Габрово, след 1897 г. – в Мъжката гимназия в Русе, а впоследствие – в Трета мъжка гимназия в София.

През 1885 г., по пътя към бойното поле на Сръбско-Българската война, в която той участва като доброволец, той композира песента „Горда Стара планина“, която по-късно през 1905 г. е обработена от композитора Добри Христов, а през 1964 г. се превръща в химн на България. Смята се, че за написване на мелодията Радославов използва известното в родния му край Свищовско хоро. През 1895 песента му е отпечатана в учебник по музика на Карел Махан.

**Горда Стара планина,
до ней север се синей.
Слънце Витош позлатява,
към Цариград се белей.**

Припев:

**Мила родино, ти си земен рай,
твоята хубост, твоята прелест,
ах, те нямат край!**

**Хайде, братя българи,
към Балкана да вървим.
Там се готви бой юнашки
за свобода, правдини.**

Текстът на песента е променян нееднократно. Последните промени датират от 1990 г., а след приемането на новата Конституция на страната, песента „Мила Родино“ пак е утвърдена като национален химн на Република България.

Освен създател на българския химн, Цветан Радославов е и блестящ учен. Той е един от тримата българи (заедно с д-р Кръстьо Кръстев и Никола Алексиев), които са защитили доктората си при бащата на съвременната научна психология – Вилхелм Вунт. Той отхвърля всички покани за преподавателска кариера във Виена, Лайпциг и Прага и се

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА НОВИ УЛИЦИ В РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

завръща в родината си, където допринася за съграждането на съвременна България, като учи младите българи на западни и древни езици, психология, етика и логика.

Радославов живее в малка мансарда на улица “ Ангел Кънчев “ № 3, където днес има паметна плоча, направена от Георги Чапкънов.

Преподавателската си дейност продължава в Първа софийска мъжка гимназия, където е учител на бъдещия цар Борис III, а през 1903 г. е преместен във Втора мъжка гимназия.

Изявява се също като талантлив художник, етнограф и нумизмат. Рисува пейзажи и исторически картини.

Участва в научни излети и публикува своя труд „Титлите на българските владетели”, в който доказва, че владетелската титла „цар” има български произход.